

54^e Jaargang
Vrijdag 31 mei 2019

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie Ambtelijke praktijk

Kerkelijk actueel

Voor de jeugd Sprekend verleden

De smarten des doods ontbonden

Welken God opgewekt heeft, de smarten des doods ontbonden hebbende, also het niet mogelijk was, dat Hij van denzelven dood zou gehouden worden. (Handelingen 2:24)

De uitdrukking ‘smarten des doods’ laat zien dat de dood angst en verdriet brengt. Ook de Heere Jezus heeft dat gevoeld. De smarten des doods hebben Hem doen klagen in Gethsémané: *Vader indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker aan Mij voorbijgaan.* En wat is het wat de dood nu zo erg maakt? U zegt: afscheid nemen van mijn vrouw, mijn man, mijn kinderen. Dat is inderdaad verschrikkelijk. En zo kunnen we heel veel dingen opnoemen. Maar weet u wat Paulus zegt? De prikkel des doods is de zonde. Hij bedoelt: de zonde is net als een splinter in een wond. Die maakt de wond extra pijnlijk. En als de splinter eruit is, dan voel je de wond al een heel stuk minder. En zo is het met de dood. De zonde maakt de dood extra erg. God gaat de zonde in het gericht brengen. Daar heeft de Heere Jezus in Zijn menselijke natuur ontzettend tegenop gezien.

Is de dood voor ons al een werkelijkheid? Ja, dat de dood smartelijk is, hebben we allemaal weleens ervaren. Maar dat ging altijd nog over een ander. Maar hebt u dit nu al eens beleefd met toepassing op uzelf? Als we dat doen in het licht van Gods Woord, dan is de dood een ontzaglijk iets.

Maar dat zal voor Gods volk dan toch wel anders zijn? Zij zullen toch niet meer bang van de dood zijn? Vergis u niet. Zeker, voor hen is de dood van karakter veranderd. Ze mogen er door genade weleens overheen zien. En voor hen is de prikkel uit de dood weggenomen. Maar toch kennen ook zij vrees voor de dood. Dat moet God ook nog wegnemen. Stervensgenade is een aparte zaak.

Maar kunt u aan uw dood denken zonder bang te worden? Of denkt u er maar niet aan? Want dat maakt je zo onrustig, dat maakt je zo somber. Afscheid nemen van je gezin, alles achterlaten. En dan is er de angst voor het onbekende. Wat gebeurt er met je als je hart stopt met kloppen? Als je je laatste adem uitblaast? En dan daarna, de gedachte dat je lichaam in een graf gelegd moet worden.

Maar nu zegt Petrus dat God daar een einde aan heeft gemaakt. Op de Paasmorgen heeft God Zijn

Zoon losgemaakt uit de banden van de dood. Het was voor de dood niet mogelijk om Jezus vast te houden. Omdat alles volbracht was. Nu is aan de eis en het recht van God genoeg gedaan. En dan moet de dood Hem loslaten. De dood die van onze kant bezien almachtig lijkt. Want met welke middelen wij de dood ook bestrijden, hij wint het altijd weer.

Maar, op de Paasmorgen heeft de dood het verloren. Hij kon Jezus niet vasthouden. Want de dood had zijn functie verloren. De Heere Jezus heeft op Golgotha de straf gedragen en de zonde weggedragen. En waar geen zonde meer is, daar is ook geen oordeel meer. Daar is ook geen straf meer. En nu klinkt er de boodschap van Pasen aan mensen die door de dood worden omvangen; die middenin de dood liggen en die hun zielen van de dood niet kunnen redden: er is wat aan die vreselijke dood te doen!

De levenskracht waarmee God Zijn Zoon opwekte en waarmee Jezus opstond, is er vandaag ook nog! En iedereen die in de banden des doods zit, kan levend gemaakt worden. Al is iemand nog zo in de macht van de zonde. Al zou hij zijn leven lang de boze lusten des vleses zijn nagevolgd. Zelfs dan is er levendmakende kracht in Christus te vinden. Want wat er met Hem is gebeurd, dat is niet tot Hem beperkt gebleven. Paulus zegt in de Efezebrief dat Christus het Hoofd is en dat Zijn Kerk het lichaam is. En als Christus opgewekt wordt, dan worden zij mede opgewekt. En als God de smarten des doods voor Zijn Zoon ontbindt, dan ontbindt Hij ook hun smarten des doods. En net zoals het onmogelijk is dat de dood Hem kon vasthouden, zo onmogelijk is het nu ook dat de dood hén kan vasthouden. En nu mag het op Pasen tegen een ellendig en arm volk gezegd worden, dat de smarten des doods maar tijdelijke zaken zijn. Christus is in de dood niet gebleven. En Hij heeft gezegd: *Ik leef en gij zult leven!*

Katwijk, ds. M.A. Kempeneers

Eenzaam maar niet alleen

Richteren 15:8

*En hij sloeg hen,
den schenkel en de
heup, met een groten
slag; en hij ging af en
woonde op de hoog-
te van de rots van
Etam.*

Aan het einde van haar leven, in 1959, schreef koningin Wilhelmina (overgrootmoeder van koning Willem-Alexander) een autobiografisch boek met de titel Enzaam maar niet alleen. Hoewel ze in het boek niet op de titel terugkomt, laat de betekenis zich raden. Toen zij tien jaar was, stierf haar vader, koning Willem III en werd zij koningin. Haar moeder Emma nam haar taken waar tot ze achttien jaar was. En toen ontving Wilhelmina als jong koninginnetje – helemaal in haar eentje – de honderdvijftig leden van de Staten-Generaal, toen nog allemaal mannen. Stel je dat eens voor. Daarna had ze een ongelukkig huwelijk met Hendrik en hierdoor voelde ze zich vaak erg eenzaam, ook al was ze elke dag omringd door hovelingen en politici. Je hoeft geen koningin te zijn om te weten wat eenzaamheid temidden van anderen is. Je bent op een feest, maar jouw geliefde heeft het net uitgemaakt en je voelt je eenzamer dan wanneer je gewoon alleen zou zijn. Ook Simson is vaak eenzaam en ook vaak alleen geweest.

Nadat Simson de akkers, olijfgaarden en wijngaarden heeft verbrand, doen de Filistijnen iets dat nog erger is. Ze jagen Simsons vrouw en schoonvader in hun huis en steken dat in brand, zodat ze omkomen in de vlammen. Op de bruiloft hadden Simsons metgezellen haar bedreigd met vuur te verbranden als zij het raadsel niet aan haar man zou ontfutselen. Door Simson te verraden had ze het toen overleefd. En nu komt ze toch nog om in de vlammen van haar eigen volk. Simson is hierdoor zwaar getroffen. Hij hield ondanks alles toch van zijn vrouw. En als hij hoort wie het gedaan hebben, wrekt hij zich. En dan komen we een aparte uitdrukking tegen in vers 8: *hij sloeg hen, de schenkel en de heup*. Eenvoudig gezegd betekent dat: hij sloeg ze kort en klein, hij brak hun armen en benen. Hij vermórzelde hen, op een verpletterende manier. En zo weet God Simson weer te brengen tot de taak waartoe Hij hem riep: om Israël te verlossen. In de Naam van de HEERE moest hij de vijanden bestrijden. Dat was zijn taak.

In de uitoefening van die taak staat Simson echter helemaal alleen. Heel anders dan de richters vóór hem. Die richtten het land met hulp van het volk. Als hij de bazuin blies, dan stond het volk achter hem, denk aan Gideon en Jeftha. Daaraan kon je zien dat het volk tot bekering kwam. Het was een teken dat ze weer in de wegen van de Heere wilden gaan. De richter was niet alleen hun aanvoerder, maar ook hun geestelijke leidsman. Hij richtte hen, dat wil zeggen, hij maakte hen de wetten en rechten van God bekend. Dat was zijn functie.

Maar als Simson de Filistijnen bestrijdt, dan zien we niets van dat alles. Israël houdt zich afzijdig en moet niets van Simson hebben. En als Simson dat merkt, gaat hij eenzaam in een spelonk wonen, op de rots Etam. En zo is Simson eenzaam temidden van zijn eigen volk. Hij wordt niet begrepen en is niet gewenst. Nog nooit is het volk geestelijk zo laag gezonken geweest. Elke keer kwam er toch weer verootmoediging en gingen men roepen tot God. Maar nu blijft het stil. Ze waren blind voor hun eigen verlosser en zagen niet dat Simson door God gezonden was.

Zien jullie ook parallellen met ons volk en onze tijd? Wat een bemoeienissen heeft God met ons land gehad. Wat een voorrechten hebben wij gekregen, vergeleken met landen als Azerbeidzjan en Sri Lanka. Eeuwen lang mag de prediking van vrije genade al klinken. Er zijn grote tekenen en wonderen geweest. Maar waar is de vreze des Heeren gebleven, ook in de kerk? Wat is er een lauwheid, en een verdeeldheid. Wat een dwalingen en duisternissen.

Christus wordt algemeen vergeten. De Verlosser wordt massaal genegeerd. Nederland heeft God niet meer nodig. En ook in de kerk gaat het vaak meer om de christen dan om de Christus. Men maakt zich drukker om de vrouw in het ambt, en de homo in het huwelijk, en de liturgie in de dienst, en de oecumene van de kerken, dan dat men zich druk maakt om het ene nodige. De grote levensvraag: hoe kan ik rechtvaardig voor God verschijnen, de allesbeslissende zaak, om Christus nodig te hebben, daar hoor je in de kerkelijke vergaderingen maar weinig over.

Jongelui, laat de Verlosser niet staan. Zwijg niet en negeer Hem niet. Dat is het ergste wat je kunt doen. Maar roep Hem aan en bekeer je tot Hem, schuil bij Hem. Zoek eerst dat Koninkrijk te kennen en die Koning te dienen.

*Ds. M.A. Kempeneers
www.bewaarhetpand.nl*

De brieven van Paulus hebben een opschrift. Een opschrift wat veel bevat. Veel tot inhoud heeft. Veelzeggend. Op zich is dat niet iets bijzonders. Opvallend. Opschriften in de Paulinische vorm kwamen in Paulus' tijd regelmatig voor. In de Hellenistische tijd, de tijd van de Griekse beschaving, waarin Paulus leefde, was Grieks de schrijftaal. Paulus' brieven zijn daarom in die taal geschreven. De opschriften en de inhoud van de brieven zijn van Paulus. Behalve de brief aan de Romeinen. Paulus moet hem gedicteerd hebben en Tertius schreef. Rom. 16:22. De particuliere brieven bestemd voor Titus, Filemon en Timotheüs, behoren ook tot de Nieuw- Testamentische brieven. Ze vormen mede een deel van Gods Woord. Elke brief heeft Goddelijk gezag. Ook vandaag. Bijzonder voor ambtsdragers. Het opschrift van de brief heeft ons al veel te zeggen. In Titus 1 lezen we: Paulus een dienstknecht en apostel van Jezus Christus. Paulus mag weten: ik ben een dienstknecht, een slaaf van God en apostel van Jezus Christus. En dat was hij van harte. Liefde verbond Paulus aan de Heere en Zijn dienst. Liefde was de stuwkracht tot het dienstwerk van God de Heere. Paulus is zich volledig bewust wie hij was en geworden is naar de wil, het welbehagen van de Heere. Hij stond op zijn plaats in de samenleving onder mensen, onder gelovigen en niet als een gepromoveerde. Als predikanten dienen we ons steeds bewust te zijn waarom we niet achter een kathedraal, maar op een verhoging, op een preekstoel staan. Om het Woord, om de verkondiging van het Woord. Het Woord dat open ligt,

Opschrift van de brieven -14

zichtbaar voor de gemeente en elke predikant staat achter het Woord. Om door het staan achter het Woord te komen tot verkondiging, verklaring en toepassing van het Woord, het tekstwoord wat voor ligt. Als slaaf van God en zo zelf in de dienst van God gezonden door Jezus Christus naar Gods wil en de zegenwerkende Heilige Geest. Mogen we ons zo wel eens zien, en wat belijden we aan de Heere, wat zeggen we tegen de Heere? Is de lofzang weleens in stilheid tot God in Sion? De drie- enige God hoort het gebed. Alle vlees komt tot Hem. Ps. 65: 2,3. Paulus is zich terdege bewust van zijn hoge opdracht. Zijn slaaf- zijn van de drie- enige God bestaat ambtelijk daarin dat hij apostel is van Jezus Christus, Die door God de Vader gezonden is in de wereld. Jezus Christus heeft Paulus naar de wil van God in Zijn dienst genomen. Paulus werd geplaatst op een vertrouwenspost met een Goddelijk doel. Paulus wijst op het Goddelijk doel. Naar het geloof, met betrekking tot het geloof van de uitverkorenen van God en de kennis der waarheid die naar de Godzaligheid is (Titus 1:1). Het dienstwerk mij opgedragen, zegt Paulus, om geloof te wekken en te versterken in God en in Jezus Christus. Dit nu leeft en werkt in Gods uitverkorenen. 's Heeren verkiezende, eenzijdige liefde schittert. Paulus is slechts een middel in Gods hand. Een middel door God de Heere gewild. Vandaar Paulus' hartelijke ontboezeming. Uit Hem en door Hem en tot Hem zij de heerlijkheid in der eeuwigheid. Amen. Rom. 11:36. Over wat er verder staat, vs. 1, mogen we niet heen lezen. Het geloof in de kennis der waarheid die naar de godzaligheid is. Een duidelijke omschrijving daarvan kunnen we lezen in de Heidelbergse. Bijzonder vanaf zondag 32. Jezus heeft ook in het hogepriesterlijk gebed om de praktijk en de beleving van de Godzaligheid gebeden. Vader, heilig

ze in de waarheid. Uw Woord is de waarheid. Joh. 17:17. Wie er naar staat leeft bij en stemt in met de dichter van Psalm 119. De zelfaanduiding van Paulus spreekt niet van eigen roem of eer. Met nadruk begint Paulus in de Galatenbrief: Paulus, een apostel, geroepen niet van mensen, noch door een mens. Maarten Luther schrijft naar aanleiding van Paulus' aanhef van zijn brieven: Eertijds toen ik nog een nieuweling, een pas aankomende theoloog en doctor was, scheen Paulus mij te beuzelen, dat hij in al zijn brieven zo dikwijls ophef maakt van zijn roeping. Ik verstond Paulus' bedoeling niet. Ik was onkundig dat de bediening des Woords zulk een gewichtige zaak was. Ik begreep nog niets van de leer des geloofs en van een rein geweten. Er werd ook niet verstaan de waarde en kracht van die heilige en geestelijke hoge ophef aangaande de roeping. Deze roeping strekt allereerst tot de eer van God. Tot eer onzer bediening. Tot behoudenis van ons en van het volk. Wij betrachten niet door de ophef iets groots in de wereld te zijn. Wij zoeken geen roem bij mensen, geen geld, geen vermaak, geen gunst van de wereld. Maar omdat wij in een Goddelijke roeping en in het werk Gods staan, is voor het volk de verzekering van onze roeping hoogst nodig dat de verkondiging is de verkondiging van Gods Woord. Daarom is het geen ijdele (verwaande) maar een zeer heilige hoogmoed tegen de satan en de wereld en een ware vernedering voor God.

ds. M.C. Tanis

De hemelvaart

Hand. 1:10 en 11

Vreugde

De hemelvaart geeft stof tot vreugde voor de engelen en de gezaligden in de hemel. De gezaligden hebben geloofd in het Borgwerk van Christus. Wat een oorzaak van vreugde dat de Borg, Die Zijn leven gaf en Zijn bloed stortte voor hen, nu naar de hemel terugkeert na Zijn volbrachte Borgwerk op aarde. “Welkom o grote Michaël! Die de helse draak in het kruisperk zo edelmoedig bevochten en gelukkig overwonnen hebt! Welkom, Gij Zoon des levenden Gods, Die de dood in zijn leger op Golgotha hebt aangetast! Welkom, Gij Kruisheiland! Die de macht en de duisternis op de triomfwagen van Uw kruis hebt ten toon gesteld! Gij zijt het Kruislam, Dat voor ons geslacht is, Gij hebt ons gekocht met Uw bloed, Gij zijt waardig het boek te nemen, zijn zegelen te openen, en te ontvangen alle rijkdom, alle glorie en dankzegging.” God de Vader heeft Zijn Zoon met blijdschap verwelkomd. God de Zoon heeft immers voldaan aan de gerechtigheid, heiligheid en waarheid Gods. “Zit nu aan Mijn rechterhand, ontvang het loon, dat Gij verdiend hebt, ontvang de prijs die Ik U heb beloofd, eis van Mij en ik zal de heidenen geven tot Uw erfdeel en de einde der aarde tot Uw bezitting.”

Engelen

De discipelen hielden hun ogen naar de hemel terwijl Christus heenvoer. Zij staarden Hem na totdat een wolk Hem onttrok aan hun ogen. Christus verdween wel uit hun gezicht, maar niet uit hun hart toen hij ten hemel voer. De lichamelijke nabijheid van Christus moesten zij missen. Maar met Zijn genegenheid, liefde en trouw bleef Hij. Christus zond twee engelen om Zijn discipelen te troosten en hen te onderwijzen. Twee mannen stonden plotseling bij hen in witte kleding. In menselijke gedaante verschenen zij. Er kwamen twee engelen: uit de mond van twee of drie getuigen zal alle woord bestaan. Dit zou de waarheid van hun woorden bij de discipelen onderstrepen. Zij verschenen in witte klederen. Zij kwamen om de discipelen te vermanen en te vertroosten.

Onderwijs

De discipelen kregen onderwijs van de twee engelen. Zij spraken: ‘Gij Galilese mannen, wat staat gij en ziet op naar de hemel?’ Toen de Heere Jezus in Galilea met hen rondtrok, heeft Hij vaak gezegd dat Hij terug zou keren tot Zijn Vader in de hemel. Beukelman spreekt van een vriendelijke berisping uit de mond van de engelen. Op zichzelf genomen was het een goede

zaak dat de discipelen opzagen naar de hemel. Het was niet verkeerd dat zij Jezus nazagen. Dit sprak van hun brandende liefde. Maar zij moesten terugdenken aan de hemelvaart waarover Jezus gesproken had. Er volgde nog meer onderwijs: ‘Deze Jezus, Die van u opgenomen is in de hemel, zal also komen, gelijkerwijs gij Hem naar de hemel hebt zien heenvaren.’ Christus zal wederkomen om te oordelen de levenden en de doden. Hij zal komen op de wolken des hemels met grote kracht en heerlijkheid. Dan zal alle oog Hem zien, ook degenen die Hem doorstoken hebben. Hemelvaart en wederkomst zijn met elkaar verbonden. Beseffen wij daar iets van op de hemelvaartsdag? Verwachten wij de tweede komst van Christus?

Toepassing

Beukelman spreekt erover dat er nog veel wereldlingen onder zijn hoorders gevonden worden. Zij vergapen zich aan de dingen van de wereld. Zij bedenken aardse dingen. Zij zwoegen, lopen en draven in het renperk van deze wereld zodat het stof hen in de ogen stuift. Zij zijn niet hemelsgezind, maar aardsgezind. Zij zien niet naar de hemel, maar naar de aarde. Zij zoeken geen hemelse dingen. Zij hebben geen deel aan de hemelvaart van Christus. Zij zijn nog uit de aarde aards en vleselijk. Zij zijn diep ongelukkig. Die aardse dingen bedenken komen in het eeuwig verderf.

Het is ook mogelijk graag een ernstige preek te horen, ook op de hemelvaartsdag, terwijl er ondertussen geen sprake is van bekering. Een historisch geloof in de hemelvaart zal ook niet in de hemel brengen. Het kan zelfs gebeuren dat u met vreugde luistert naar het hemelvaartsevangelie en dat u toch niet de Heere vreest. In Hebr. 4 staat dat u de hemelse gaven en het goede Woord Gods gesmaakt kunt hebben en de krachten der toekomstige eeuw en af te vallen.

Wie persoonlijk deel heeft aan de hemelvaart beleeft: Wien heb ik nevens U in de hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde. De hemel is hen meer waard dan duizend werelden. Christus woont door het geloof in hun hart. Gods kinderen zoeken de hemelse dingen. Toch zien Gods kinderen nog teveel naar de aarde. Dat is dwaas en zondig. Zoekt uw hart meer en meer los te maken van deze wereld en uw ogen op te heffen naar de hemel. Voor Gods kinderen bevat de hemelvaart rijke troost. In het uur van sterven gaat de ziel naar de hemel. Dan zullen zij horen: ‘Komt, gij gezegenden Mijns Vaders! Beërft het Koninkrijk, dat voor u bereid is van de grondlegging der wereld.’

Ds. A. van Heteren

IETS VREEMDS, IETS NIEUWS

Terwijl onze kerken nog in beroering verkeren vanwege onrust over de positie van de vrouw, dienst zich een nieuwe zorgfactor aan, namelijk de Nieuwe Catechismus. Ik zou moe kunnen worden van allerlei actualiteiten, maar ik wil toch onze lezers zo veel mogelijk bijstand verlenen. De laatste Panddag heeft bewezen, dat velen met deze zorg rondlopen. Vandaar dit artikel.

Ik kan op dit moment alleen uit het verslag van het RD citeren. Ik lees het volgende:

Er bestaat nog wel een Catechismus, maar deze functioneert nauwelijks meer, zo wordt gesteld. We begrijpen nu waarom de Catechismusprediking al jarenlang tanende is. Dan wordt verder opgemerkt dat er een afstand in thematiek is gekomen. Dat hebben we als voorgangers allemaal wel eens gedacht als het bijvoorbeeld ging over de eed. Hier noemt men de Avondmaalsstrijd (Luther). Inderdaad zou dat nu zo niet meer gezegd worden, al is de kwestie nog steeds van betekenis. Men stelt terecht dat de Heidelberger een belijdenisgeschrift is. Dat is deze nieuwe proeve niet. Concludeer ik hieruit terecht dat er in dit product een verholten bezwaar doorklinkt tegen de bestaande Catechismus? En ook dat de belijdenis wel ergens door de opstellers in verband wordt gebracht met hun arbeid?

Dan speelt ook hier weer het gegeven van de onverstaanbaarheid van Bijbel en Belijdenis. Je moet steeds weer een “vertaalslag” naar de praktijk van het hedendaagse maken. Hier komt de vertolking, dus de hermeneutiek weer om de hoek kijken. Dertigers, als opgeleide en soms ook hoogopgeleide categorie, zouden niets meer begrijpen van de kerkelijke taal. Ik twijfel aan de geldigheid van dit argument. Het lijkt me een platgetreden paadje. Het overtuigt niet. Wel verontrustend is deze telkens terugkerende nadruk op het misverstaan en het onbegrip. Sociale media hebben een bepaald taalidoom, het voetbalveld ook, maar de kerk moet plotseling alles uitleggen.

De drie stukken staan vervolgens onder druk. Men zou het wel “vervelend” vinden als men zou zijn vervallen in concurrentie met deze indeling.

De vraag met antwoord over de evolutie is “juist niet” een compromistekst (Huijgen). Maar leest u zelf:

“Vraag 25: Wat bedoel je als je zegt dat God de wereld heeft gemaakt – de evolutietheorie zegt toch dat alles spontaan ontwikkeld is?

„Ik geloof dat alles wat bestaat, is voortgekomen uit een idee van God, dat alle variatie tussen planten, dieren en mensen door Hem is bedacht. Of het nu kort of lang heeft geduurd, of alle soorten apart zijn gemaakt of dat ze uit elkaar zijn voortgekomen, dat doet niets af van de liefdevolle bedoeling waarmee God deze wereld, maar ook mij, tot zijn eer gemaakt heeft.”

Wie dit interview leest, denkt: wat vriendelijk en verbindend en aardig heeft men zich weten uit te drukken.

Maar de onderliggende gedachten zijn beangstigend. Ik wil daarover enkele opmerkingen maken.

Zie mijn artikel niet als een persoonlijke visie; ook geen persoonlijke aanval. Ik wil mij voorzichtig, maar ook beslissend inlaten met dit onderwerp.

Wij zullen allen intuïtief aanvoelen dat dit niet kan. Althans, wij kunnen dit met elkaar niet meemaken. Waarom niet?

Allereerst vanwege Bijbelse gegevens. Men introduceert de gedachte dat in ieder geval schepping en val figuurlijkerwijs zijn bedoeld. Dat zijn de consequenties. Prof. Huijgen zal hier toch ook serieus over nagedacht hebben. Hij kan veel beter dan wij, de implicaties overzien van deze wisselstoring. Hoe kan hij dit nu vanuit de inspiratiegedachte zo zeggen, binnen onze Chr. Gereformeerde kerken?

Wat is nu nog inspiratie? Huijgen heeft ooit gerefereerd aan opvattingen van wijlen prof. Oosterhoff. Ik heb die zaken destijds meegemaakt, maar Oosterhoff heeft nimmer theologische consequenties verbonden aan zijn voorstelling. Hoe plaatst Huijgen Genesis 3 in zijn conceptie? Wat te denken over de eerste mens, Adam (Rom.5 en 1 Cor.15)? Zie ook 1 Tim. 2:13,14). Hoe spreekt Christus over hetgeen van den beginne alzo niet is geweest (Matth.19:4,8; Joh.8:44), daarmee doelend op de schepping? Met de nieuwe interpretatie van de evolutionistische ontstaanswijze komen we ontegenzeggelijk in strijd met onze Schriftbeschouwing. En met de gehele heilsleer.

Maar ook, en dat is een tweede lijn, met de theologische doordenking van de leer. De dogmatiek komt onder zware spanning te staan als we lezen dat men hoopt dat het ook Katholieken niet afstoot. U begrijpt dan wel dat dit inderdaad iets heel nieuws zal gaan worden. Zouden de opstellers uit Heidelberg ooit ook deze hoop gekoesterd hebben? Ze zullen het zeker gehoopt hebben, maar ze hebben het niet verwacht. Deze nieuwe proeve zal ook weinig schuurvlakken opleveren met dwaling of ketterij. Alles wordt volkomen vriendelijk en tegemoetkomend gladgestreken en de randen zijn werkelijk erg gerafeld.

Ik bedoel met theologische bezwaren vooral dat zondeval en verlossing in deze voorstelling geen feitelijke plaats meer kunnen krijgen. Bavinck wist ook reeds van veel van deze leringen en hij geeft ook aan hoe evolutionisten van toen zich de zonde hebben voorgesteld. Dat is dan werkelijk fabelachtig en onvoorstelbaar als je het leest. Er is dus voor de zonde geen verklaring, althans niet de

verklaring van Genesis 3. Misschien vat ik hier de achterliggende gedachten van de opsteller niet goed, maar ik kan me dit niet anders voorstellen. Paulus verbindt immers duidelijk de zonde aan de eerste mens (Rom.5). Men zal stellig niet willen ontkennen dat Christus echt geleefd heeft. Men zal de oprechte bedoeling hebben om aan die gedachte vast te houden. Maar Paulus verbindt aan Christus wel de eerste mens en Adam aan Christus. Hoe komt dat er dan uit te zien? Wat velen vrezen, gaat toch werkelijkheid worden. Deze Catechismus legt dynamiet onder de leer en onder de genade. Dat zal zeker niet de bedoeling zijn van de opstellers. Men wil echter graag meedenken met de wetenschap van onze tijd, maar denkt men ook blijvend mee met de Gereformeerde dogmatici van alle tijden? Deze mensen konden toch ook denken? Het is zo, doordenkend, ook niet vreemd dat de oude versie van de drie stukken als achterhaald kan worden beschouwd. Het is ook niet vreemd dat er van de Gereformeerde kerken na Lever e.a. (Creatie en evolutie) weinig meer is overgebleven.

Ik heb echter het vermoeden dat in ieder geval Huijgen de zondeval als historisch gebeuren zal blijven beschouwen. Maar hoe kan dat dan gebeurd zijn? Voor Adam hebben de prae-Adamieten geleefd, maar heeft Adam zelf wel geleefd? Wat denkt u dat de moderne evolutionist daarvan denken zal? U kunt het raden. Als ik mij de gevolgen van deze visie goed voorstel, zou dus het Woord van God ons volkomen in het onzekere laten over het ontstaan van de zonde. Dat lijkt mij ondenkbaar.

Een derde bezwaar is van confessionele aard. We kunnen hier denken aan zondag 3 met name en ook zondag 6 waarin het gaat over Gods verschijning in het Paradijs. Ook artikel 12 van de NGB spreekt hier mee.

Het bijzondere is nu dat men zowel de oude als de nieuwe Catechismus handhaven wil. We zouden kunnen denken dat dit een geruststellende gedachte is. In een dergelijke situatie in het verleden is echter dikwijls gebleken dat dit gewoon een wassen neus is. Er zijn ook in de geschiedenis van onze kerken voorbeelden van minder belang te geven die altijd weer de indruk hebben willen geven aan de oude bestaande lijnen vast te houden. Maar na jaren bleek toch dat die oude weg vrijwel onbegaanbaar werd. Wat betreft deze Catechismus kunnen we dat nu al vaststellen. Huijgen zelf heeft al eerder aangegeven dat hij zowel de wetenschap alsook de Bijbel beide wil vasthouden. Daar hebt u dezelfde gedachte. Nu blijkt echter dat dit betekent dat de evolutie wordt ingeschoven in Gods Woord. Velen zouden dat heel mooi vinden als dat zou kunnen. We behouden dan beide lijnen. Maar daar moeten we dan toch nog eens goed over nadenken. Hoever zal men gaan met die inkadering van onze gedachten in de Bijbel? We moeten erkennen dat we allemaal geneigd zijn dit te doen en te vaak dit te doen. Waarom zouden we niet de veel veiliger lijn aanhouden: pas de tijd aan aan de Bijbel. Zeker, ik ben dan ook bang dat we onze samenleving verliezen en dat is natuurlijk betreurenswaardig. Maar welk argument voert men aan tegen de vrees dat we in het andere geval het Woord van God verliezen? Beseffen we met elkaar wel voldoende

wat dat betekent? Dit geldt niet alleen voor de opstellers, maar evengoed voor ons allen.

Ik kom tot een ethisch bezwaar. Jezus grondt de huwelijksopvatting op de schepping. Ik heb dat reeds hierboven vermeld. Paulus verbindt de positie van de vrouw aan de schepping. Het kan niet anders of deze argumenten moeten het leven laten. Misschien is het daarom dat sommigen zo makkelijk denken over een vrouw op de kansel? Het is dan niet alleen historisch gedateerd, maar ook historisch geheel vervluchtigd. Dat is heel wat radicaler.

Ik kom nu tot het kerkordelijke bezwaar. Uit het bovenstaande vloeide reeds voort, dat men in strijd komt met de bestaande en de thans vigerende belijdenis, in casu met de Heidelberger. De kerkelijke weg vraagt ons dat we, bij een opkomend bezwaar tegen de belijdenis, een gravamen indienen. Heeft men bezwaar tegen een deel van de belijdenis, dan kan men dat kenbaar maken aan de kerkenraad waar men onder valt. In het verleden is dat op bepaalde onderdelen wel gebeurd. In de PKN ligt dat anders. Je zou je kunnen verbazen dat iemand als G. van den Brink gewoon elke zondag kan voorgaan in gemeenten van de Gereformeerde Bond. Dat is een contradictie. In onze kerken ligt dat anders. Ik trek hier natuurlijk geen lijnen, maar een kerkenraad moet zich tenminste bezinnen op de consequenties van deze uitspraken. Wordt er geen gravamen ingediend, dan moet de actie uitgaan van de kerkenraad, denk ik. En natuurlijk hebben ook andere kerkenraden de mogelijkheid om aan de bel te trekken. Maar dan moeten we weer bang zijn voor de kerkelijke procedures, bijvoorbeeld dat we als kerken dan gaan onderzoeken of Adam wel echt geleefd heeft, enz. Maar gewoon deze nieuwe zienswijzen uitroepen zonder blikken of blozen, dat kan niet. Laten we dan eerlijk zijn en de goede weg bewandelen. Het lijkt er natuurlijk op dat ik hier op de man speel. Maar, al wil ik dat niet, Huijgen is natuurlijk wel de enige mij bekende naam die ik aantref bij de auteurs. Dus ik verklaar dat ik op geen enkele manier afbreuk wil doen aan de goede bedoeling en de oprechte intenties van Huijgen. Ik hoop dat we op deze manier een goede communicatie uit het verleden kunnen voortzetten. Maar broeder, denk hier wel over na en overweeg het gevaar dat u het geloof van anderen zult "verkeren", zoals Paulus zegt (2 Tim. 2:18). Hoeveel verwarring kunnen deze zaken te weg brengen!

Tenslotte:

Dit artikel werd geschreven onder tijdsdruk. Het leek me goed dat het niet al te lang op zich zou laten wachten. Een reactie van ons bestuur na vier weken (want zo lang zou het dan duren) zou bezwaarlijk zijn. Dus heb ik mij bepaald tot het verslag van het RD. Het ligt wellicht in de bedoeling dat de feitelijke inhoud van dit nieuwe statement in enkele artikelen die nog volgen, aan een nadere toetsing zal worden onderworpen.

Ds. P. Roos

Christus en de bezetene van Gadara (8)

...en zij werden bevreesd. En ook die het gezien hadden, verhaalden hun hoe de bezetene was verlost geworden. En de gehele menigte van het omliggende land der Gadarénen baden Hem dat Hij van hen weging; want zij waren met grote vrees bevangen. En Hij in het schip gegaan zijnde, keerde weder (Lukas 8: 35-37)

We keren – na een kort uitstapje over kleding in de Bijbel – terug naar de geschiedenis van de bezetene van Gadara. Eén van de vorige keren hebben we al gezien, hoe de hele bevolking van Gadara uitliep naar de plaats waar het wonder gebeurd was. De Gadarénen zagen de voormalige bezetene daar zitten aan de voeten van Jezus. Hoe reageren ze?

Bevreesd

Het slot van vers 35 zegt: *‘en zij werden bevreesd’*. Dat wil zeggen dat de Gadarénen diep onder de indruk zijn geraakt van wat er gebeurd is. Ze wisten wie de bezetene geweest was. En nu zien ze hoe alles veranderd is in zijn leven. En ze concluderen: de Vreemdeling Die deze man genezen heeft, moet wel beschikken over bijzondere kracht. En dan lezen we: *‘zij waren met grote vrees bevangen’*.

Misschien herkent u of jij wel iets van de reactie van vrees in uw eigen leven. Toen het Woord van God klonk op die bepaalde zondag, of toen dat aangrijpende sterfgeval dichtbij u plaatsvond, werd u bevreesd. Omdat u besefte: Zó kan ik God niet ontmoeten. Er kwamen indrukken in uw leven. En het zou kunnen dat iemand de vraag stelt: Wat moet ik daar nu mee?

Indrukken

Laat ik u een drievoudige raad mogen geven:

1. Leef niet over die indrukken heen. Want indrukken maken doorgaans deel uit van de bestorming waartoe Prins Immanuel opdracht geeft als Hij de stad Mensziel wil veroveren. De Heere kan langs deze weg van indrukken de muren van weerstand die van nature om ons hart heen-

staan, zwakker maken.

Maak van deze indrukken nooit uw bekering; ga er niet op rusten. *Conviction is no conversion* (overtuiging is geen bekering), zeiden de Engelse schrijvers al. Indrukken kunnen voorbijgaan. En ook al kunnen ze wel bepaalde weerstanden laten afbrokkelen, ze vernieuwen het hart niet.

2. Gebruik de genademiddelen met het gebed of de Heilige Geest zo wil werken in uw hart, dat het niet bij indrukken blijft, maar dat u zondaar voor God gemaakt mag worden. En dat u als een arme zondaar aan Zijn voeten gebracht mag worden.

‘En ook die het gezien hadden, verhaalden hun hoe de bezetene was verlost geworden’. Degenen die het wonder gezien hebben – daarmee worden hier of de discipelen of de zwijnenhoeders bedoeld – vertellen daarna nog eens, wat er met de bezetene gebeurd is. Er staat: hoe de bezetene *‘verlost geworden was’*. In de grondtaal wordt daar een woord gebruikt, dat ook vertaald kan worden met: hoe hij gered is; hoe hij de zaligheid ontvangen heeft.

Intussen hebben de Gadarénen heel wat gezien en heel wat gehoord. Maar waar brengt dat hen uiteindelijk?

Gebed

We lezen het in vers 37: *‘En de gehele menigte van het omliggende land der Gadarénen baden Hem dat Hij van hen weging’*. Dat is de wens van de inwoners van Gadara, na alles wat er gebeurd is: dat Jezus van hen weggaat! Calvijn zegt: ‘God strekt door Zijn Zoon de armen uit, om hen die door de schaduwen des doods bedekt waren, te omvatten en ten hemel op te heffen. Maar zij willen liever van het aangeboden heil verstoken zijn, dan langer de tegenwoordigheid van Christus dulden.’

Uit dit huiveringwekkende gebed van de Gadarénen worden drie dingen duidelijk:

- Allereerst hoe *aardsgezind* een mens van nature is. Want de Gadarénen baden dit gebed omdat ze bang waren dat ze nog meer zouden verliezen dan hun varkens (kanttekening).
- In de tweede plaats hoe *zelfzuchtig en onbewogen* een mens van nature is. Want het verlies van hun varkens woog de Gadarénen zwaarder dan de verlossing van de bezetene.
- In de derde plaats hoe *blind en ondankbaar* een mens van nature is. Want de Gadarénen vergeten dat Christus hen door dit wonder verlost heeft van de dreiging die de bezetene dag aan dag uitoefende in de omgeving. En ze hebben al helemaal geen oog voor het feit, dat dit wonder van Christus een dringende roepstem is om met al hun gebrek een plaats te zoeken aan Zijn voeten!

Vertrek

Vanuit deze geschiedenis komt een dringende vraag tot u en mij: Wat is het gebed van ons leven? Want het kan zijn dat onze mond bidt: ‘Blijf bij ons’, terwijl ons hart en ons leven bidt: ‘Wijk van mij’.

Tenslotte lezen we in vers 37 die aangrijpende woorden: *‘En Hij in het schip gegaan zijnde, keerde weder’*. De Gadarénen hebben gebeden of Christus weg wil gaan – en Christus gaat weg. Hij had hen bezocht met een dubbele roepstem: de roepstem van de tegenslag en de roepstem van het Evangelie. Maar al die roepstemmen hebben ze in de wind geslagen. Ze hebben Hem verworpen. En dan komt het moment dat Christus vertrekt.

Ds. A.J.T. Ruys

Heilig leven (6)

“Zijt heilig, want Ik, de Heere, ben heilig!” - de roeping om heilig te zijn en heilig te leven, zoals deze klinkt in Oud en Nieuw Testament. Het is onmiskenbaar en niet te ontkennen: dit is de eis van de Heere tot ieder mens. We ontkomen daar niet aan. Hieruit blijkt: wij mensen hebben het werkverbond wel verbroken door onze diepe val in de zonde, maar de eis van dat verbond geldt nog onverkort. “Ik ben God, de Almachtige. Wandel voor Mijn aangezicht en zijt oprecht!” Zoals deze woorden tot Abraham klonken, zo gelden ze heden nog. Met de woorden van Psalm 119: “Gij eist van ons dat w’ op Uw waarheid letten. Dat wij altoos op hoge prijs Uw leer en ’t heilig recht van Uw getuig’nis zetten.”

De vraag is: hoe zal het daartoe komen? Het antwoord is: het zal er zomaar niet van komen! Heilig leven voor de Heere is vanuit onze eigen mogelijkheid een onbegaanbare weg. Scherp en helder wijst onze Heidelbergse Catechismus dat aan. Al in zondag 2 worden de eisen van Gods wet aangeduid. Door middel van de samenvatting die de Heere Jezus gaf: God liefhebben met heel ons hart en de naaste als onszelf. Dat eist de Heere van ons. Kunnen we die geboden volkomen houden? Nee, want wij zijn geneigd God en onze naaste te haten. Het doel van ons leven was en is een hoge: God onze Schepper recht kennen, Hem van harte liefhebben en Hem loven en prijzen. Maar helaas, wij zijn door de zonde zo verdorven, dat we onbekwaam zijn tot enig goed en geneigd tot alle kwaad.

Dat zijn scherpe woorden. Maar we moeten toegeven: ze zijn in overeenstemming met wat het Woord van God zegt over wie wij mensen zijn. Het is met name Paulus in zijn brief aan de Romeinen, die schetst wat er van de mens buiten het paradijs te zeggen valt. Die mens is niet rechtvaardig, hij is niet verstandig, hij zoekt God niet, hij is afgeweken, hij is onnuttig, hij doet het goede niet. En dat geldt ieder mens, zo benadrukt de apostel.

Van niemand geldt dat het anders is, ook niet tot één toe. En dan volgen die aangrijpende woorden in Romeinen 3: “opdat alle mond gestopt worde en de hele wereld voor God verdoemelijk zij.” In zijn brief aan de gemeente van Efeze zegt hij het zo mogelijk nog scherper: dood door de misdaden en de zonden... Zo is het gesteld met de mens van nature.

Dus wat praten we over heilig leven? Kunnen we werken van heiligheid verwachten van een onheilige? Zou iemand die verdorven is zuivere vruchten kunnen voortbrengen? Kan een dode zich inspannen om tekens van een godzalig leven te tonen? De vraag stellen is haar beantwoorden. Dat is onbegonnen werk!

Nu kunnen u of ik wel proberen er nog wat van terecht te brengen. We proberen toch goed en keurig te leven. Als we ons leven overzien, dan brengen we het er toch nog wel aardig van af. We leven niet in grote uitpattingen. Er is niet zoveel negatiefs van onze uitleving te zeggen. We liegen niet. We doden niet. We stelen niet. We doen veel goede dingen. We houden ons aan de christelijke deugden. Onze kerkelijke en godsdienstige plichten komen we na. We doen goed aan anderen. Al met al: het valt nog wel mee. In een bepaald opzicht zouden we dat leven van ons dan ook wel heilig kunnen noemen. Het zijn toch goede werken die we doen... Goede gedachten die we denken. Goede woorden die we spreken. Nee, volmaakt is het niet. Maar wie is dat wel? Gemeten aan anderen komen we er toch niet slecht van af.

De vraag is of dat het is dat we onder ‘heilig leven’ moeten verstaan. En of Gods Woord dat bedoelt met ‘goede werken’. Wat die laatste betreft: onze Catechismus geeft in zondag 33 als kenmerken van goede werken aan, dat ze voortkomen uit een waar geloof, dat ze hun norm vinden in Gods wet en dat ze tot Gods eer plaatsvinden. Om van goede werken en van een heilig le-

ven te kunnen spreken, wordt er dus een verband gelegd met het ware zaligmakende geloof. Buiten dat geloof om is er van een heilig leven geen sprake. En in zondag 3 verwijzen onze vaders naar het wonder van de wedergeboorte. “Maar zijn wij dan alzo verdorven, dat wij ganselijk onbekwaam zijn tot enig goed en geneigd tot alle kwaad? Ja wij, tenzij dan dat wij door de Geest Gods wedergeboren worden.”

Beter nog is het om in dit verband te verwijzen naar woorden van de Heere Jezus Zelf. In Johannes 15 lezen we dat Hij van Zichzelf zegt: “Ik ben de ware Wijnstok.” Tot Zijn discipelen klinkt het: “Gij zijt de ranken. Die in Mij blijft en Ik in hem, die draagt veel vrucht. Want zonder Mij kunt gij niets doen!” Een heilig leven en goede werken – het zijn in het beeld dat de Heere Jezus hier oproept: de vruchten. De goede vruchten. Hoe zullen die er zijn? We luisteren nog eens naar Zijn woorden: “Blijft in Mij, en Ik in u. Gelijkerwijs de rank geen vrucht kan dragen van zichzelf, zo zij niet in de wijnstok blijft, alzo ook gij niet, zo gij in Mij niet blijft!” Alleen door als een rank in Christus te zijn, zullen er vruchten van heiligheid en goede werken zijn. En al het andere, dat er is, zonder Hem en buiten Hem? O, hoe ernstig! “Zo iemand in Mij niet blijft..., men vergadert dezelve en men werpt ze in het vuur en ze worden verbrand...”

Ds. J.M.J. Kieviet

De genadetijd.

De uitdrukking is bekend: we leven in de genadetijd. Is dat de tijd waarin we misschien (als het de Heere behaagt) genade zullen verkrijgen, of moeten we hieronder verstaan de tijd dat we zeker genade kunnen verkrijgen? Of zegt deze uitdrukking iets van onze verantwoordelijkheid? Zo luidt de vraag aan ons gesteld, wel wat uitvoeriger, maar ik denk dat ik het zo wel goed heb samen gevat. Hartelijk dank voor de vraag!

Wat moeten wij dus onder de uitdrukking eigenlijk verstaan? De uitdrukking is ons bekend, evenals de woorden: het heden der genade. Wij kunnen in dit verband op twee Bijbelwoorden wijzen, al komt de uitdrukking “genadetijd” zelf niet in de bijbel voor. Eerst noem ik u Hebreë 3 en 4. De apostel haalt Psalm 95 aan. Daar lezen wij: “Heden, zo gij Zijn stem hoort, verhardt uw hart niet, gelijk te Meriba, gelijk ten dage van Massa in de woestijn; waar Mij uw vaders verzochten, Mij beproefden, ook Mijn werk zagen. Veertig jaar heb Ik verdriet gehad aan dit geslacht, en heb gezegd: Zij zijn een volk, dwalende van hart, en zij kennen Mijn wegen niet. Daarom heb Ik in Mijn toorn gezworen: Zo zij in Mijn rust zullen ingaan!”

Dit zijn bijzonder aangrijpende woorden. De geschiedenis van de woestijnreis van het volk Israel maakt pijnlijk duidelijk welk een dwaas volk het was. Veertig jaar heeft God verdriet gehad aan dat ellendige volk. “In het meerder deel van hen heeft God geen welgevallen gehad”, zegt 1 Korinthe 10:5. Dat er nog een volk het beloofde land is binnen gegaan, is loutere genade en enkel goddelijk welbehagen geweest, de vervulling van Zijn beloftewoord. Zij hebben niet kunnen ingaan vanwege hun ongeloof. Zulke grote werken Gods gezien en toch niet werkelijk gezien. Er nooit verbroken onder geweest. Nooit waarlijk op God gehoopt als een onwaardige in zichzelf.

In 1 Korinthe 10, in Hebreë 3 en 4 en in Psalm 95 wordt Israel als waarschuwend voorbeeld genoemd. De apostel is getroffen door het woordje “heden”. Heden, zo gij Zijn stem hoort... Hij noemt het in Hebr. 3:7 en herhaalt het in vers 15 en in hoofdstuk 4:7. De apostel verwijst naar het verleden, maar wijst op het heden. In het heden, nu dus, moeten we lessen trekken uit het verleden. Wie dat niet doet, zal in het heden ervaren dat God Dezelfde is als in het verleden, namelijk dat er ook heden geen toegang zal zijn tot het “beloofde land”. Hoor maar: “Laat ons dus vrezen, dat niet te eniger tijd, de belofte van in Zijn rust in te gaan nagelaten zijnde (dat wil zeggen dat die heerlijke belofte van zaligheid en rust ons ook nu nog, in het heden is nagelaten, overgelaten), iemand van u schijne achtergebleven te zijn” (dat wil zeggen: dat men ondanks het heil en de rust toch nog eeuwig een buitenstaander blijft).

Het heden wordt gekenmerkt door Gods stem, Gods Woord, in zijn volle betekenis: Heden, indien gij Zijn stem hoort... De waarschuwing is nodig. Opdat de Heere het Woord, ook dit waarschuwend woord, toepasse aan het hart, door het onwederstandelijke werk van de Heilige Geest. Door Woord

en Geest komt er een “benaarstigen om in die rust in te gaan”, Hebr. 4:11.

De roep tot bekering geeft het heden zijn volle gewicht. Het brengt de hoorder van Gods Woord in een spanningsveld. Het is nood en het moet nood worden. We moeten buitenstaanders worden, onwaardigen, die leren hopen op de belofte van rust, die ware rust die er overblijft voor het volk van God.

Ook dat laatste moeten we niet misverstaan. Als Hebr. 4:9 zegt dat er dan een rust overblijft voor het volk van God, gaat het niet om het toekomstige hemelleven in het Kanaän hierboven, maar om de ware rust in God door Christus welke hier en nu, in het heden gesmaakt wordt, in het ware geloof. Al blijft het hier altijd ten dele.. Het blijft hier een strijd. De weg naar Kanaän is Kanaän zelf nog niet. Toch wordt op weg naar het beloofde land, in het midden van de woestijn, die ware rust reeds gesmaakt. De sabbatsrust, zoals er eigenlijk staat. Is het niet groot als te midden van verdrukking, lijden en strijd, het hart eens mag rusten, namelijk in het zien op de overste Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus, Hebr. 12:2. Hebt u het ook wel eens onder de bediening van Gods Woord mogen ervaren: Hier wordt de rust geschonken, en het vette van Uw huis gesmaakt?

Dat zijn de oases. Je zou wel willen blijven zitten onder je palmboom, als het vrede is van binnen. Maar het goddelijk parool voor Zijn Israel is altijd weer: Zegt de kinderen Israels, dat zij voorttrekken. Zij gaan van kracht tot kracht steeds voort, elk hunner zal in het zalig oord van Sion, haast voor God verschijnen! In dat altijd weer voorttrekken moeten de ware pelgrims al het hunne steeds meer en steeds weer kwijt! Sion is het land van de eeuwige rust! Die blijft, die wacht, omdat ervoor betaald is door Sions betalende Borg! Maar men komt er als een arm zondaar aan! Tenslotte nog iets anders. De genade die God betoont aan een verloren zondaar, maakt het voor hem de dag der zaligheid, de tijd van het welbehagen, het uur der minne, de genadetijd, de welaangename tijd! De dichter van Psalm 69 wist ervan: “Maar HEERE tot U, tot U is mijn gebed; daar is, o God, een tijd van welbehagen, een tijd van gunst, te mijner hulp gezet; hoor, naar Uw trouw en heilwoord dan mijn klagen”. God vervult dan die heerlijke woorden van Jesaja 49:8, waarop Paulus in 2 Korinthe 6 op terug komt: “Alzo zegt de HEERE: In de tijd des welbehagens heb Ik u verhoord en ten dage des heils heb Ik u geholpen”. Betoont God nu Zijn genade vanwege het roepen? Nee, vanwege het Borgwerk van de Knecht des Heeren. Het gaat in Jesaja 49 immers om Zijn Persoon en werk! Daarom vervolgt het zojuist

aangehaalde vers dan ook: "Ik zal U geven tot een Verbond des volks, om het aardrijk op te richten, om de verwoeste erfenissen te doen beëerven".

Het welbehagen Gods is van eeuwigheid, maar komt zo duidelijk openbaar in de tijd, het heden der genade, namelijk zowel in het verdienend werk van Christus, als Zijn toepassend werk in het hart door Woord en Geest.

Dit alles overdenkende leide mij met Psalm 90, de Psalm van Mozes, op weg naar Kanaän, tot het gebed: Leer ons de tijd des levens kostelijk achten, opdat ons hart de wijsheid moge betrachten.

ds. K. Hoefnagel

WERKGROEP OUDERSENFAMILIERONDOM

De werkgroep ouders en familie rondom mensen met een andere geaardheid' is opgericht vanuit de behoefte aan onderling contact van mensen, die met homofilie worden geconfronteerd in het gezin en/of familiekring. Wanneer wij hiermee te maken krijgen, komen we voor allerlei vragen te staan. Het doel van de werkgroep is om elkaar daarin tot een hand en een voet te zijn. We nemen de Bijbel als uitgangspunt voor ons spreken en denken over seksualiteit en dat het scheppingsgegeven ons laat zien dat het huwelijk bedoeld is voor twee mensen van verschillend geslacht. Meer informatie kunt u vinden op de website: www.oudersenfamilierondom.nl Op D.V. vrijdag 14 juni 2019 wordt er een landelijke bezinningsbijeenkomst gehouden. Spreker is mw. C Stam-van Gent. Het thema van deze avond is "Uitkomen voor je anders gericht zijn: noodzaak of provocatie?". Aanvang 19:30 uur en inloop vanaf 19:00 uur. Aanmelden kan door een email te sturen naar info@oudersenfamilierondom.nl Na aanmelding ontvangt u de nadere gegevens.

Van de redactie

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. donderdag 13 juni 2019. Kopij graag binnen donderdag 30 juni 2019.

Ambtsdragersconferentie

D.V. Zaterdag 15 juni zal er 's morgens weer een ambtsdragersconferentie gehouden worden. Prof. A. Baars zal op verzoek van het bestuur van 'Bewaar het Pand', gezien de kerkelijke ontwikkelingen, spreken over: **"Is de rek uit ons kerkverband?"** Enkele opmerkingen over de invloed van het congregationalisme in de kerk van nu. Congregationalisme of independentisme betekent dat de plaatselijke kerk geheel onafhankelijk is van een kerkverband en zelf in feite haar koers kan bepalen. In de lezing van prof. Baars zal aan de orde komen: Wat is congregationalisme en hoe is het ontstaan? Waarom kozen reformatie en afscheiding niet voor het congregationalistisch model? Waarde en betekenis van het kerkverband. De verbindende kracht van de kerkelijke belijdenis en synodale afspraken. Deze bijeenkomst zal gehouden worden in het kerkgebouw van de Chr. Geref. Bethel Kerk te Sliedrecht. Aanvang 10 uur, sluiting 12.30 uur. Er zal een broodje aangeboden worden aan hen die van ver komen.

AvH

Help Enock aan eten en Bijbels onderwijs!

Enock uit Malawi is zes jaar. Zijn ouders zijn overleden aan HIV/aids. Een oudtante zorgde voor Enock, zijn zusje en twee broertjes. Maar zij is erg ziek geworden.

Stichting Stéphanos helpt kinderen als Enock met voedsel, kleding, medische zorg en (Bijbels) onderwijs. Zo horen ze over de Heere Jezus en bieden we ze een toekomst! Helpt u mee?

**Maak uw bijdrage over op
IBAN NL74 RABO 0335 3074 50**

t.n.v. Stichting Stéphanos
of doneer online!

voor
€15,00
geeft u al
3 kinderbijbels!

Stéphanos
www.stephanos.nl

Presentatie? 06 - 301 671 72 of voorlichting@stephanos.nl

Steun het evangelisatiewerk in Gent

en bestel uw boeken bij ons.

Uw bestelling ontvangt u binnen twee dagen thuis.

Email: webwinkel@evangelischcentrum.be

Telefoon (0032)92230560

Kom over en help

Helpt u Victoria?

'Mensen negeren me omdat ik een handicap heb.'

Doneer nu op

komoverenhelp.nl/gewoonsamen

Gewoon samen

VAN STAVEREN
begrafenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar
(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafenissen

Vraag vrijblijvend het boekje
"Mijn Laatste Wens".

www.vanstaverenbegravenissen.nl
info@vanstaverenbegravenissen.nl

HARKES
Begravenissen

Persoonlijke zorg voor uw begrafenis

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begrafenissen

0172 - 21 21 22

Begrafenisonderneming de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van alleen begrafenissen

Hardinxveld-Giessendam	Dordrecht e.o.	Waardenburg
0184 - 61 11 54	078 - 641 27 40	0418 - 65 20 39
 H. de Jongh	 D.D.E. Melieste	 M.K. Ligthart
 A.J. van Lieburg		

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Mooi vakantie-appartement in Hoog Sauerland.
www.huizesolagratia.net

Een noodkreet uit Malawi: 'Geef u ons toekomst?'

In Malawi is ongeveer 65 procent van de mensen ontzettend arm! Vaak hebben deze mensen geen opleiding, baan en inkomen.

Wilt u dit werk steunen? U kunt uw gift overmaken via www.timotheos.nl/doneer of op NL57 RABO 0161 4855 02 o.v.v. ouderprojecten.

Door middel van een alfabetiseringscursus leren de mensen lezen, schrijven en rekenen. Na de cursus volgt een training voor kleermaker of bakker. Door deze cursus en training kunnen mensen een eigen inkomen genereren en een zelfstandig bestaan opbouwen. Hierdoor krijgen mensen toekomstperspectief vanuit hun uitzichtloze situatie.

Voorlichting van iemand die spreekt uit eigen ervaring? Contact voorlichting@timotheos.nl.